

Televizní spor ekonomů. Máme v ekonomice mzdově inflační spirálu?

svobodny-svet.cz/televizni-spor-ekonomu-mame-v-ekonomice-mzdove-inflacni-spiralu

29. května 2023

VLADIMÍR PIKORA

V debatě v nedělních Otázkách Václava Moravce stál na jedné straně barikády člen bankovní rady Tomáš Holub a na druhé Jan Švejnar. Zatímco Holub se domnívá, že je v české ekonomice mzdově inflační spirála, Jan Švejnar je toho názoru, že mzdy rostou oproti cenám se zpožděním a vidí problém hlavně v tom, že rostou marže obchodníků. Proto podle něj máme inflaci vyšší než v okolních zemích.

Podle mě mají pravdu oba pánové. Mzdově inflační spirálu tu podle mého názoru již máme. Může za ni situace na trhu práce. Nejsou lidi a zaměstnanci v mnoha oborech si mohou mzdy diktovat. Další, jinak působící faktory se projevují se zpožděním. Lidé se potřebovali leknout výše inflace, reagují na ni teprve nyní, a ještě reagovat budou. Musí, protože není vyhnutí. Ceny rostou až moc.

Problém nyní spatřuji v inflačních očekáváním, která poženou samotnou inflaci. Za zajímavou myšlenku proto považuji Švejnarovo tvrzení, že důvodem, proč máme vyšší inflační očekávání než jinde ve světě, je nedůvěra ve stát a v jeho schopnost inflaci zkrotit. Nejsem si jistý, že tomu tak je.

Podle mě hraje větší roli to, že u nás byla veřejnost vystavena takové mediální a politické masáži, že všechno bude kvůli válce dražší, že nakonec nebyl problém reálně zdražit. Všichni si prostě zvýšili marže a zákazník to musel akceptovat. Už před vkročením do obchodu vlastně čekal, že si připlatí.

Vláda připomíná hasiče

Švejnar oproti Holubovi akcentoval pokles HDP a úpadek životní úrovně. To je něco, co se podle mě nějak vytratilo z veřejné diskuse, takže jsem rád, že o tom mluvil. Řeší se příznaky různých nemocí ekonomiky, ale neřeší se to hlavní, čímž je tím je růst. Vláda rezignovala na to, aby akcelerovala ekonomiku. Přitom s vyšším růstem by se řada věcí (třeba i vyšší dluh) vyřešila sama. Já bohužel u této vlády postrádám koncepčnost. Připomíná mi hasiče – tu hasí problém, tam hasí problém, ale nic nebuduje. Chtěl bych místo vlády hasičů vládu stavitelů, lidí, po kterých něco zůstane.

Nejvíce bych si přál, aby zde vzniklo lepší podnikatelské prostředí. To ale nevidím. Místo toho, aby byli lidé motivováni podnikat, vidím jen snahu dát jim okovy v podobě vyšších daní.

Členem bankovní rady jen jednou, ale na delší dobu

Zajímavým bodem diskuse byla připomínka Davida Marka, že by měla být změněna volba člena bankovní rady ČNB. Dnes je člen bankovní rady volen pouze prezidentem republiky, a to maximálně na dvě volební období. Marek oprášil představu, o které se mluví delší dobu (a i já jsem o tom psal několikrát), tedy návrh, že by bylo lepší, kdyby byl člen bankovní rady volen na delší období, ale jen jednou.

Důvod je jasný. V prvním kole se členové bankovní rady chovají tak, jak chce prezident, aby byli znovu zvoleni, nejsou na něm tedy nezávislí. Marek k tomu ovšem dodává myšlenku, že by měli být členové bankovní rady odsouhlaseni Senátem.

Zatímco prodloužení samotného mandátu a jeho zúžení na jedno období považuji za dobrý krok, potvrzení Senátem pokládám za krok špatný. Jakmile do hry zapojíme Senát, vznikne politická fraška na způsob volby do mediálních rad. Ta nefunguje dobře, protože je to vždy výměna něčeho za něco. V důsledku se do mediálních rad dostávají lidé nikoli na základě odborného, ale politického klíče.

Myslím, že není třeba dělat z prezidenta někoho, kdo není schopen se svými poradci vybrat vedení centrální banky. Když zůstane pravomoc jen na prezidentovi, uchová si volba důstojnost. Pokud bychom prezidentovi vzali i volbu členů bankovní rady, bylo by otázkou, zda ho ještě potřebujeme, protože sám o sobě jinak moc pravomocí nemá.

 (2 votes, average: **4,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím [pravidla diskuze](#).

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

